

A BCLEAR európai uniós pályázat bemutatása és jelentősége a húgyhólyagrak megelőzésében és ellátásában

Szerzők: Dér Bálint dr.¹, Horváth Márk dr.², Beöthe Tamás dr.³, Bajory Zoltán dr.⁴, Nyirády Péter dr.¹

¹Urológiai Klinika, Semmelweis Egyetem, Budapest

²Urológiai Osztály, Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház, Győr

³Urológiai Osztály, Péterfy Sándor Utcai Kórház-Rendelőintézet, Budapest

⁴Urológiai Klinika, Szegedi Tudományegyetem, Szeged

A húgyhólyagrak az Európai Unióban, valamint Magyarországon is jelentős népegészségügyi problémát jelent. Előfordulása gyakori, mortalitása kedvezőtlen, ellátása pedig az egyik legköltségesebb a daganatos betegségek között. Mindezek ellenére a húgyhólyagrak hosszú ideje alulreprezentált területnek számít a prevenció és edukációs programok szintjén. A betegséghez társuló kockázati tényezők (különösen a dohányzás és bizonyos foglalkozási ártalmak) ismertsége alacsony; valamint a legfőbb tünet, a fájdalomtalan vérrelés felismerése gyakran késik, ami diagnosztikus és terápiás késedelemhez, végső soron rosszabb onkológiai kimenetelhez vezet.

Ezen kedvezőtlen helyzet kezelésére indult el 2025 augusztusában a BCLEAR (Be Clear – legyen tiszta a vizelet színe!) elnevezésű európai uniós közegészségügyi projekt, amely az Európai Beating Cancer Plan és az EU4Health program keretében, hároméves időtartamban valósul meg. A pályázat célja, hogy strukturált, bizonyítékalapú és fenntartható eszközökkel javítsa a húgyhólyagrakkal kapcsolatos egészségtudatosságot, elősegítse a korai felismerést, valamint támogassa a betegek és az egészségügyi szakemberek közötti közös döntéshozatalt. A BCLEAR projekt középpontjában az a szemlélet áll, hogy a megfelelően tájékozott beteg aktív résztvevője lehet saját ellátásának, ami nemcsak a betegélményt és az életminőséget javítja, hanem hosszú távon az ellátórendszer hatékonyságát is növeli.

A projekt különlegessége, hogy nem kizárólag a betegekre fókuszál, hanem párhuzamosan szólítja meg az egészséges lakosságot, a már diagnosztizált betegeket, valamint az ellátásban részt vevő egészségügyi szakembereket, így a háziorvosokat, a szakdolgozókat, az urológusokat és az onkológusokat is. A BCLEAR konzorcium munkájában nemzeti urológiai társaságok, az Európai Urológus Társaság, valamint betegképviselői szervezetek vesznek részt, biztosítva ezzel a szakmai hitelességet és a betegközpontú megközelítést. A programot próbajelleggel vezetik be Magyarországon, Lengyelországban és Görögországban, vagyis olyan országokban, ahol a húgyhólyagrak gyakorisága és a módosítható kockázati tényezők előfordulása különösen magas.

A BCLEAR keretében kidolgozott intervenciók egyik kulcseleme a betegedukáció modernizálása. A pro-

jekt felismeri, hogy a hagyományos, szövegek központosú tájékoztatás önmagában már nem elegendő a mai információs környezetben. Ennek megfelelően hangsúlyt kapnak az infografikák, a rövid oktatóvideók, a digitális tananyagok és a célzott online kampányok, amelyek közérthető, reklámmentes és szakmailag ellenőrzött formában közvetítik a legfontosabb üzeneteket.

Kiemelt szerepet kap a tájékozott beleegyezés és a közös döntéshozatal támogatása is. A húgyhólyagrak ellátása során gyakran több, egymással egyenértékű terápiás lehetőség áll rendelkezésre, amelyek eltérő életminőségi és funkcionális következményekkel járhatnak. A BCLEAR célja olyan döntéstámogató eszközök fejlesztése, amelyek segítik a betegeket saját betegségük és az elérhető kezelési opciók megértésében, míg az orvosok számára strukturált keretet biztosítanak a közös döntések meghozatalához.

A projekt várható hatása túlmutat az egyes kampányok közvetlen elérésén: hosszú távon hozzájárulhat a diagnosztikus késedelem csökkentéséhez, a betegség korábbi stádiumban történő felismeréséhez, valamint a betegek szorongásának mérsékléséhez és életminőségük javításához.

A BCLEAR MAGYAR DELEGÁCIÓJA NYIRÁDY PROFESSZOR VEZETÉSÉVEL VETT RÉSZT A PROJEKT BRÜSSZELI NYITÓÜLÉSÉN, AMELYNEK MAGYARORSZÁG EURÓPAI UNIÓ MELLETTI ÁLLANDÓ KÉPVISELETE ADOTT OTTHONT